

A'
TSÁSZÁRI és KIRÁLYI FELSÉG'
 ENGEDELMÉVEL.

(33.)

Költ *Bétsben*, Mind-Szent-Havának
 (Októbernek) 22-dik napján, 1793-dik
 Esztendőben.

Hadi Környűlállások.

Tsászár-Huszárinknak, tizenkettődik
 Septemberi ditső győzedelmekről, még
 Sept. 14-dikén útasított hozzánk *Soles-*
mesből (a' melly falu *Quesnoi Várától* két
 mérttföldnyi formán esik, rézsút dél felé)
 egy *betses Levél*; de ez tsupán tsak tegnáp
 előtt érkezett kezünkhöz. Kötelességünk-
 nek tartottuk ezt minden haladék nélkül,
 és mindeneknek előtte bé-iktatni *Hirmon-*
dónkba, mellynek egy fő tzéllya lesz min-

N u

denkor, a' követést érdemlő tselekedeteknek örök emlékezetben való fenn-tartása. A' Levél így következik:

„Néhány napokig, tsak mintegy *incognito* vala jelen Hg *Koburg*' Táboránál a' Ns Tsásfár-Hufzár-Regementje. — A' kik már régolta esmériken ezen Ns Regementet, tsudálkoztak, hogy miért nem kapkod minden alkalmatosságokon, a' mellyeknél fogva, próbáltt vitézségének e' jelen-lévő háborúban is remekjeit adhatná; a' kik pedig nem esmérték még közelebről, semmit se kezdettek felőle tartani, és úgy vélték, hogy tsak számot szaporítani hozták olly messze földről közzéjek. — De ezen hónapnak 12-dike vólt arra rendelve, hogy ez a' Sereg — melly úgy látszik, hogy a' Végezéstől tsupán tsak azért állíttatott-elő, hogy győzzön — hervadhatatlan kofzorú-jához, a' Virtus' markából újra eggy olly ágat nyerjen, melly maga is elegendő legyen, egy halandó Sereget a' gondatlan feledékenységtől meg - menteni. — Nem tzélom, ezen győzhetetlen Regement' ditséretét magamtól meg-tenni: mert az szint-ollyan nevettséges vólna, mintha valamelly Képiró a' ragyogó Napnak egész méltóságát 's erejét akarná szem eleibe terjeszteni, a' maga gyenge szinei által. Bízom azt, a' hazafiúi érdemek' örökösítésében fáradhatatlan, háládatos Máróira Hazánkknak.

Quesnoi (Kénoa) Vára nem állhatván tovább omladékival ellene, az ötödik hamuban borított győzőnek: fel-adta magát Sept. 10-dike' estvéjén olly móddal, hogy a' benne lévő hadi Nép rabságra vitessen. — 11-diken, egész 12-dik' hajnaláig békével tisztálkodott a' homályos levegő-ég, *Quesnoi* füstje' kormától, 's leg-kissebb ellenséges puffanás sem háborította - meg Táborunk körül a' közönséges tsendességet. Nem ígért már régólta egy hajnal-hasadás is olly kellemetes napot, mint a' 12-dik napi. Nyargalódzva indúlt ezen a' szép virradton vizsgálódóba széllyel, a' gond nélkül élő Húzfár. — Egyszerre piff paff! — lárma esik mindenfelől — az első vigyázókon kívül lévő falukban verik félre a' lárma-harangokat. Rá ütött az Ellenség, rendkívülvaló nagy erővel a' *Kinszky*' könnyű Lovassainak első Őrállóira, a' kik nem állhatván ellene a' sokaságnak, hátra kezdették magokat húzogatni, mind addig, míg a' nekik balról álló Tsászfár-Húzfárok' tanyájáról négy tsemók (tzúgok) elébb nem nyomúltak, a' kiknek szemlélésével szem-ügyet vévén a' Kinszkiek, visszafordúltak, 's az Ellenség' gyalog Vadászfazsáiból — kik olly vakmerőségre vete-medtek, hogy el-széledvén, Lovasok' módjára puskáztak — Lovassainkal mintegy ötvent el-nyomatak, és le-kaszaboltak. Ez alatt, a' Tsászfár-Húzfárokból két tsemók

már csak nem háta megé került az Ellenségnek; de reá bukkánván ennek számtalan el-rejtett Gyalogjaira, nem tartotta bátorságosnak a' velek való hofszas tréfázkodást, hanem ki-vizsgálván azoknak helyeiket, és csoportjaiknak számát 's nagyságát: húzogatta magát vissza musika ízó alatt, melylyet a' Frantzia Pattantyúok 16-fzor zengedeztettek közzéje, de minden leg-kissebb foganat nélkül. — Ezen lármákra, lóra kapkodott az egész *Kinszky*-Regementje (ez akkor *Saulzoir* nevü falu előtt tanyázott, a' melly falu mintegy két mértföldnyire fekszik *Quesnoi* Várához, csak nem egy lineában vele, napnyúgot felé), és nyomult elébb a' lárma felé; a' Tsászár-Regementje hasonlóképpen, mellynek itt *Solesmes* előtt fekszik négy Ofztálya. Eggy Ofztályt hátra hagyván bátorságnak okáért, sebes vágatva nyomult 3 Ofztályaival *Villers en Couché* falu felé, a' hol már akkor ütközet-rendbe vette magát az Ellenség. Közelébb lévén a' Kinszkiek, hamarább rajta tsaptak az Ellenségen; de a' sűrű kártátsok, és apró golyóbisok miatt nem közelíthettek hozzá, míg a' Tsászár-Regementje el nem érkezett, melly nem ügyelvén semmit a' kártátsok', és azután az apró fegyverek' sűrű morgásira, az Ellenség' szárnyának minden tartózkodás nélkül neki hajtott; és a' mint sebessen nyargalt: eggy, útjában lévő négy-fzeget öfzve-gázolt; onnan meg a' másokra rohan-

ván, azt is úgy öfzve-potsékolta, hogy a' két négy-szegből Gen. *Bellegard*, és Oberst. *Blaskovits* alig nyerhettek, sok rimánkodások által is kegyelmet, egynehány már sebbe esett Tiszteknek és Közembereknek. Nem lehetett volna írtódzás nélkül nézni azt a' vitézi tüzet, a' mellyel rontottak közzé a' veszedelemnek ezek a' *Bellóna'* igaz Magzati. Egyfzerre hajtottak vélek neki az említett második négy-szegnek a' Kinszkiek, 's főrrott mind kettőjökben a' betsültre való vágyás, és azon törekedett mind a' két rész, hogy előbb vághassa-bé magát a' másiknál, az ő fel-nyársolásokra ki-szegzett bajonétok közzé. Széllyeldűlván e' két négy-szeget, körül-nézték magokat a' meg-jutalmazhatatlan Vitézek, 's nem látván több Fran. tsoportot, melylyet vágni kellene: néminémű szemérem kezdte el-borítani közönségesen mártziális képeiket, 's mintegy kezdték egymástól szégyenleni, hogy olly nagy tüzzel tsaptak légyen, nállok tsak valami kétfzerte számosabb, és gyalog Népre. De jutalom' gyanánt szolgált minden Hufzárnak, midön meg-értették, hogy még négy tsoport van hátra, a' mellyet ők a' falutól nem láthatnak, és a' melly húzta magát sebes lépésekkel *Bouchain* (Busén) Vára felé. — Nofza utánna, és el-hagyván a' Kinszkieket (a' kik a' nyertt helyen magokat újra rendbe szedték) magok egyedül közzéjek tsapnak

a' Frantziáknak. Eggy vólt: meg-látni és seregestől szaggatni - ki a' többi közzül a' kétségbe esett Ellenséget; és ámbár már tsak eggy ágyú - lövésre vólt ez *Bouchain* Várahoz: még sem mehetett-bé több ezernél közzüle, a' külső sántzokba. Mert még a' sántzok alatt is vágta őket a' Magyar Vitéz. A' Várból ki-omlott kártátsok, és ágyú-golyóbisok tsak annyit se tehettek a' Hufzárnak, hogy fel-emeltethették vólna szemét, hogy nézze: mi van előtte; és alig lehetett vele el-hitetni, hogy nints már mit győzni, és hogy a' meg-máfzhatatlan falakon böggő ágyúk mellzebb vagnak egy paripa - ugrásnál. Mérgelődve tekingetett mind - eggyik hátra, visszajöttében, hogy az ott bömbölöket is nem húzhattya a' már markában lévők közzé. De elég vólt ez. Nem vágta még ehez hasonló remeket, e' jelenlévő hadban. — Ollyan nevet nyert ezen napon a' Tsásfár' Hufzárja, mellyet maga az irigység is, senki' számára peressé nem tehet néki. — Nem vólt gyalogság, sem ágyú, sem vasas, sem előre való rendelés-tétel, sem semmi-féle ollyas segítő eszköz, a' melly öfztozhatna ezen ditsősséges győzedelemből. A' sok fegyver - ropogásra, gyűltek ugyan öfzve, 's nyomúltak utánnok a' győzőknek sok-féle más Seregek is; de inkább tsak tsudálni tartoztak ezeknek tetteiket, mintsem hogy alkalmatosságot nyerhettek vólna

rajtok segíteni. A' meg-vertt Nép' Vezére, a' *Cambrei* Kommandáns volt — *De Clet* nevezetű. Ez öfzve-szedett a' maga, és *Bouchain* Várából 8000 gyalogságot, és 1000 lovasságot; 's nem tudván a' fzerentsétlen, hogy már *Quesnoi* Vára magát fel-adta: annak akart segítségére menni, 22 ágyúkkal, mellyek között két 40 fontos hordozható mozsár is volt; de ő maga, mihelyt látta, hogy — bizony több kettőnél a' dolog: el-szaladt a' lovassággal együtt. Két ezernél több Frantziákat fogtunk-el. Csak ezereen mehettek-vissza Busénba. El-estek tehát mintegy öt ezereen, 's mind a' 22 ágyút, minden munitziós szekerekkel, és hadi ékességekkel együtt el-nyertük. — Hibázik pedig az, a' ki különösen bátor-kodik valakit ditsérni, ezen diadalom' esz-közöi közzül. Mert fő és al Tisztek, és köz Emberek egy formán vetélkedtek egy-más közt, a' leg-veszedelmesebb helyekre való ugratásban. A' ki kívánnyá tudni a' magokat leg-jobban ki-mutatott Tiszteknek neveit: szükség, hogy az ott jelen volt-taknak neveit mind meg-szerezze magának. — Hallatlan dolog végre, hogy ennyi vér-ontások között, maga közzül csak egy érdemes Tisztet, B. *Geisler* Hazánkfiját, és hat köz Embert vesztett-el a' fzerentsés Magyarorság; 24 Embere vagyon sebben. Ló, 12 maradt oda; sebbe esett 35.“

Az *Elő-Auszriai* (*Vorderösterreich*) Kormányfőek' Prézéséhez, Báró *Sumeraw*-hoz, következő értelmű Írást bocsátott Gróf *Wurmser* Vezérünk, "a' múltt Szeptembernek 27-dikén:

„A' midőn olly szörnyű dolgokat követ-el Frantzia-Országban, a' neki dühödött Nép: magasztalást érdemelnek valóban a' szomszéd Németek, azért, hogy a' Német Birodalmi sok Státusok közzül tsak egyetlen egyre se ragadt-el az efszelen szabadság' pestise; — de még nagyobb magasztalást, és örök emlékezetet érdemel a' Forderefszterráikhi Lakosoknak azon ajánlások, melly fzerént a' Haza' Ellenségei ellen való fegyver-fogásra önként ígérték magokat. — Nem szégyenlem azokat a' könnyeket, mellyeket eggy illy igen jeles tselekedeten való meg-indulásom hajt-ki szemeimből. Ha ezen jó Tartománynak óltalmazására törekedő buzgóságomat nevelhetné még valami: nevelné egyedül az a' szíves indulat, a' mellyel ez, kegyes Fejedelméhez való viseltetésének olly szembetünő remekjét adá mostan. Bártsak személyesen köszönhetném-meg kinek-kinek ezen indulatját, 's magam mondhatnám-meg szóval néki, hogy én kétszeresen betsülöm ötöt ebben a' szempillantásban.

Excellentziád, a' ki méltán megérdemli, hogy ezen jó Tartomány' Attyának neveztessek, semmivel inkább le nem

kötelezhetne engem magának; mintha azt ezfközli, hogy tudják a' Mélt. Rendek, és ezek által az egész Tartomány, az én érzéseimet. Hálaadatosság' adója ez, mellyel örömost adózok egygy illy nemes gondolkodású Népnek. Haladék nélkül tudósítom erről a' Fels. Tsászárt; — és jóllehet még most nem látom szükségesnek, hogy fegyvert fogjon a' Föld-népe: ha mindazáltal ennekutánna szükség találna lenni arra, azon esetre számot tartok mind azoknak nemes segíttségekre, a' kik szabad akaratból fogják magokat ajánlani a' Tartomány' óltalmazására. “

A' *Weissenburgi* erős Lineáknak megvétéléről való győzedelmi tudósítással, *Károly* Fő-Hertzeg' Regimentjebéli Fő-Hadnagy Gróf *Gallenberg* küldetett-el a' tsata-mezejéről *Bétsbe*, Okt. 13-dika' éjtszakáján. Ezen Gróf Úr, *Galopén* (az az a' szóval adott parantsolatokat sebes nyargalvást széllyel-hordó) szolgálatot tészen *Wurmser* Vezérünknel; mellyhez képest mindenütt jelen vólt. a' baj-vivók között személlyessen. Ugyan azért Gr. *Wurmser* tsak rövideden írt, 's bízta a' történt dolgoknak szóval való elő-beszéllését a' Gróf Úrra.

Gróf *Wurmser*' írásának, és Gróf *Gallenberg*' beszédének, ide megy-ki a' summája: „Okt. 13-dikán, reggeli ötödfél órakor adatott jel népünknek, hogy omol-

lyon a' puska - végekre ki - szegzett péter - késekkel (bajonétokkal) a' *Veissenburgi* és *Lauterburgi* sántzok ellen, 's fél óra alatt meg vette a' leg erössebb sántzokat; est - véli hatodfél órakor pedig benn vólt már *Veissenburg* Városában is, mellyet még akkor se' akartak fel adni a' lakosok midőn el hagyattak a' Fr. Katonáktól. — Nyóltz száznál többre megy az el fogott Frantziák száma, az el vett ágyúk pedig 20-nál, mellyek nagyobb részént öreg - ágyúk. — Az, nagyot segített seregünkön hogy mintegy 6—7 ezer Prusszusok, *Fischbachnál* elő nyomúlván bellyebb szorították az ott tanyázott Frantziákat. — Lehetetlennek tartja Gr. *Wurmser*, hogy a' kormányozása alatt lévő derék néppel, akár melly nehéznek látszó szándékot is végre ne hajtson. Újra magasztallya, H. *Valdeck*, *Mészáros*, és *Hotze* Generálisainkat.

Említett Gróf *Gallenberg* azt beszéli, hogy egészségesebb és frissebb ösz Hadi Fő Vezért kívánni se lehetne, mint a' milyen most Gróf *Wurmser*.

H. *Koburg*' tudósítása fzerént fel - kerkedett *Jourdan* Fr. Vezér, Oct. 6-dik napján 20 ezer Emberrel *Gaverelle* nevű falu mellől (melly, *Mobözs* — *Maubeuge* — Varán túl, napnyúgot felé mintegy tiz mértföldnyire esik, véle szinte egy lineában) olly tzállal, hogy *Mobözs* Várát fel - szabadítsa az ofrom alól. Útját léjebb

vette dél felé *Bapaume*, *Peronne*, és *S. Quintin* Városainak.-- *Peronnenél* szándékozott is tiz ezerrel nevelni még, a' maga előbbeni húsz ezerét.

Tsáfzár Hufzár Kapitány Gróf *Gvadányi*, vizsgálódnai indult Oct. 10-dikén egy svadron Hufzársággal, *Cambrai* Városá felé (*Cambrai*, nagy betűkkel ki van téve, az általunk küldött Mappán, leg alól) Menttében *Cauroit* nevű falunál 200 Fr. Hufzárakra talált, kik ellen leg ottan 40 Hufzárjait indította, *Gentsy* Fő Hadnagy' vezérlése alatt. A' Fr. Hufzárak mindjárt meg-fzaladtak; de még is egynehányat le-kaszaboltak közzülök Vitézeink; kettőt pedig, és 3 lovat el-fogtak.

Mobözsnel, Sept. 29-dikén, *Blankenstein*-Hufzárink közzül, *Görgey* Kapitány, 13 Közemberrel együtt, vitézi pályáját végezte a' tsata-piatzon. Kapitány *Szlávy* pedig, és Hadnagy Gr. *Nádasdy*, 19-ed magokkal együtt sebbe estek; úgy nemkülönben Kap. *Benitzky*, és Fő-Hadnagy *Kornely*, a' kik el is fogattak az Ellenségtől.

Drouet vólt, *Varennesi* Posta-mester korában első eszköze annak, hogy a' szerentsétlen Erantzia Királyi Familia ki nem szabadúlhatott a' Jákobinnsoknak kezeik közzül, mivelhogy reá esmervén ez az Ember *XVI Lajosra*: legottan le tartóztattata a' F. utazókat. Mostanában Oberst-Lieutenanti fővel szolgált vala *Maubeuge* (*Mobözs*) Várában; de hogy ezen Várat kö-

rül kezdte vétetni *H. Koburg*, nem ítélte *Drouet* bátorságosnak, abban való további maradását. Maga mellé vétén tehát valami 130 Dragoonosokat, el akart vellek illantani *Philippeville* felé; de nagyon pórul járt; mert *Blankenstein* Hufzárink által el fogatván, rabúl vitetett *Brüßzelbe*, Okt. 7-dikén.

Ferraris Hadi-Tármesterünk — a' ki nagy eszköze volt *Valentzia* Vára' megvételésnek, 's ugyan ezen újj érdemére való tekintetből, a' Ts. Kir. Fő Hadi Tanátsnak Al-Elölülőjévé (Vitze Prézessévé) tétetett; tsak hamar ezen új tisztségbe lett bé-lépése után, rendkívülvaló Követül küldetett a' Pruffziai Királyhoz, melly követtségből minekutánna szerentséssen vissza-érkezett volna: ismét más újj érdem-jutalommal, úgymint a' Therésia-rendje' nagy keresztjével tiszeltetett-meg a' múltt Vasárnap.

A' *Szárdiniai* Királytól el-idegenített *Nizzai* Grófságnak fő Városában *Nizzában* is kényszerítették a' Jákobinus Frantziák az oda való Lakosokat, hogy fogjanak fegyvert; de nem tsak az Olaszok, hanem a' Frantziák is — a' kik nem Jákobinusok — kézzebbek voltak oda hagyni a' Várost, mint a' Jákobinusok' kívánságát tellyesíteni.

Korszika-Szigetének tsak *Bastia*, és *Calvi* Városai voltak már, az újjabb tudósítások szerént, a' Republikánus Frantziák' kezeik között.

A' Királyt-kívánó Frantziák' szeren-
tséjét, ismét hanyatlónak festik az újjabb
Jákobinus tudósítások; de más levelek,
egésszen ellenkezőképpen írnak a' dologról.

A' *Strafsburgi* Jákobinusok olly Tudó-
sítást vettek *Landau* Várából, October'
elein: hogy hat hónapra való eleség vagy on
úgyan *Landauban*; de nints egygyesség a'
Katonai őrizet, és a' polgárság között.

Frantzia Ország.

Hogy a' Jákobinusok még tsak attól
az örömtől is meg-fofzthassák néhai *XVI.*
Lajos' Tisztelőit, mellyet vettek volna
ezek, hajdani jó Királyok' akármelly hagyo-
mányotskájának is birásából: ezen okon,
azt végezte a' Párisi Magiftrátus, hogy
Sept. 29-dik napján el kell égetni a' Város-
Háza' piattzán minden ruha - darabokat,
mellyek *XVI. Lajosról* maradtak a'
Templom nevü épületben: — a' melly
meg is lett.

Ama' híres *Cartésius* Filozofus méltó-
nak ítéltetett a' Nemzet-Gyűlésében, Okt.
2-dikán, hogy a' *Pantheonba* (nagy Em-
berek' temető - helyébe) vitessenek az ő,
még 1650-dik esztendőben meg-hidegedett
tetemei.

A' Köz - jóra ügyelő Deputátzió nevé-
ben meg jelent *Amar* nevü Tag, Oct-
4-dikén a' N. Gy. előtt, magával vivén,
a' már rész szerént tömlöztbe zártt; rész
szerént meg - szökött; rész szerént pedig

még mind akkoráig is széket ültt, nem egészen Jákobinus lelkü Nemzet- Gyűlési Tagok laifromát, az ellenek fel-tett vádakkal együtt. Mindeneknek előtte azt végeztette *Amar* a' Gyűléssel, hogy valamig kéfzen nem lejénd ő, a' vádak, és nevek olvasásával, addig se a' Tagok, se a' Nézők közzül, egy léleknek se' szabad legyen ki menni a' N. Gy palotájából. A' vádak' summája abból állott; hogy az említett Nem - Jákobinus Tagok össze- esküdenek, a' Közönséges - Társaság' meg-ofzolatatlan egysége' és szabadsága ellen.

Neveik a' vádolt Tagoknak, következők: *Égalité Filep* (néhai Aureliánusi Htzeg), *Brissot*, *Kersaint*, *Pethion*, *Manuel*, *Condorcet*, *Fauchet*, *Rabaut-Saint-Etienne*, *Buzot*, *Chambon*, *Doulcet*, *Royer*, *Isnard*, *Valady*, *Valaze*, *Dücos*, *Fonfrede*, *Quadet*, *Genfonne*, *Vergniaux*, *Caritat*, *Louvet*, *Carra*, *Gorsas*, *Sillery*, *Barbaroux*, *Grangeneuve*, *Duperray*, *Gamon*, *Molveau*, *Gardien*, *Vallée*, *Duprat*, *Mainvielle*, *de la Haye*, *Bonnet*, *Laccas*, *Liddon*, *Fermon*, *Mazuyer*, *Savary*, *Hardy*, *Lekardy*, *Antiboul*, *Lasource*, *Boileau*, *Dulaure*, *Aimard*, *Esterbauvais*, *Duchastel*, *Duval*, *Deverite*, *Bresson*, *Noel*, *Gouftard*, *Andrel*, *Vigée*, *Vigier*, *Salles*, *Rebequi*, *Biroteau*, *Lanjuinais*, *Chatelain*, *Gardien*, *Molleaux*, *Minvielle*, *Delahayet*, *Lacaze*, *Beauvais*, *Andreys*.

E' meg-lévén, azt végezte a' Gyűlés, a' fzerentsétlen F. Özvegy eránt (kinek a' Templomba lett vissza-vitettetése, nem igaz hír vólt): hogy egy hét alatt, okvetetlen elő-vétessék az ügye, a' Revolut. Törvényfzék által.

Minekelötte el-ozlott vólna a' Gyűlés: még egyfzer fel olvastattak a' fellyebb le-irtt nevek, és a' kik jelen vóltak a' Vádolttak közzül, mihelyt ki léptek a' N. Gyűlésé ülö helye' rostélyán: mindjárt vitettek tömlötzbe 's által adattak a' Revolutz. Törvényfzéknek-

Magyar Ország.

Pestről, Októbernek 16-dikán.

„Öfze-jártam az egész Bátskaságot, és Bánátot: mindenütt felette nagy óltsóságot tapasztaltam. A' marha, kivált a' vágni való olly bőven van, hogy a' vevő tsak nem meg-epezti az árulót. Midön vissza-felé jöttem vólna: *Félegyházán*, a' Kis-Kúnságban, éppen akkor állott a' vásár. Tudakoztam: mi az újság? Azt feleli egy mellettem állott öreg Ember: „Lelkem Uram! Tegnap egy Kún-Gazda-emberünknek egyetlen egy Fia — 18 esztendőös Ifjú — könyörgött az Attyának, hogy venne néki egy hosszú szürt; de az Atya meg-húrogatta a' Fiát, 's ki-kergette a' szállásra. Ez nyomorútt úgy meg-illetődött az Attya' keménységén, hogy mihelyt kiért a' szállásra: mindjárt fel-akasztott!

magát. — Haza érvén *Pestre*, hallom, hogy nagyon harangoznak. Kérdem: valyon ki lehetett az, a' kinek utolsó tisztségére hangoztatják a' harangokat? 's hát csak el-hültem a' feleleten, melly is ebből állott: Két öreg házas Társ volt itten, a' melly borsóval, 's más egyéb főzelékkel kereskedett, és igen jól birta magát. A' Férjfi *Téténbe* ment szüretre, 's a' Feleségét itthonn hagyta, egy szolgáló Leánynyal, és egy fogadott Nap-számossal együtt, a' kik ketten préseltek. Fényes délbén meg-öletett az öreg Asszony, 's annak harangoznak. — Okt. 12-dikén jelen voltam a' *Vátzi* vásárban: ott is hasonló óltsóságot láttam, valamint a' Bánátban, és Bátskaságban. Kivált a' szegény Örmények, a' kik nagy falka göbölyöket szoktak hajtani, panaszolkodtak, hogy sok kárt valottak: ki hét, ki nyóltz, ki tiz, ki pedig tizenhárom száz forintot is vesztett; pedig a' pénz igen szük mindenfelé. “

Békés - Vármegyének *Szarvas* nevü Mező - városából T. *Theshedik* Úr egynehány mázsa ló-herét küld el-adni *Pestre*, a' most következő Leopold-napi vásárra, Könyvárros *Weingand* Úrhoz. Fontja 34 krajtzáron, mázsája pedig 50 forinton fog adattatni. A' velle való bánás' módjának magyar és német nyelven való elő-adását, ugyan ott meg lehet két kr. on kapni.